

Nguyễn Thị Ch�ng - Khoa Ngoại CT

Loét ép là một loại loét gây hoại tử do kém dinh dưỡng của một vùng cơ thể bị tì đè kéo dài. Khi một vùng da cơ nào đó của cơ thể bị tì đè vào vật cứng kéo dài thì sự tuần hoàn tại chỗ khó khăn, máu đến cơ không đến được gây thiếu máu nuôi dưỡng, máu tĩnh mạch bị gây sung huyết, phù nề. Da tại chỗ dần dần bị tím và sau cùng gây nên hoại tử.

Ngoài ra, những người bệnh nằm lâu, mất hơi ra nhiều, đi tiểu không thành, vì trĩ gây ngứa không phải... cũng tạo điều kiện thuận lợi gây loét ép. Do đó, sẽ xoay trở cơ thể thường xuyên để tránh dùng các phương tiện chống loét ép sẽ làm giảm sức ép và kích thích tuần hoàn đến da tại vị trí các chườm nóng là cần thiết để phòng ngừa loét ép.

I. Nguyên nhân, vị trí và dấu hiệu của loét ép

1. Nguyên nhân:

Nguyên nhân bệnh các bệnh lý sau đây dẫn đến loét ép do tì đè kéo dài ở một vị trí:

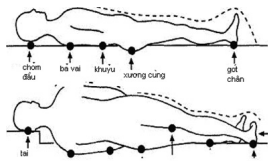
Chăm sóc và dự phòng loét ép

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 04 Tháng 11 2014 12:27 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 04 Tháng 11 2014 12:39

- Liệt hai chi dưới do tổn thương tủy sống.
- Hôn mê do tai biến mạch máu não, chấn thương sọ não, u não, nhiễm khuẩn não, ...
- Sau phẫu thuật thần kinh, sau bó bột chi下肢...
- Nhàn nhạt già yếu dinh dưỡng kém lâu ngày, vận động kém, ...

2. Các vị trí dễ bị loét ép:

2.1. Trường hợp người bệnh nằm ngửa

Nếu người bệnh nằm ngửa kéo dài mà không có người chăm sóc chỉnh loét chu đáo thì các vị trí sau đây dễ bị loét ép:

- Vùng xương cụt dễ gây loét ép sớm nhất.
- Vùng chẩm.
- Vùng xương bả vai.
- Khuỷu tay.
- Hai gai chấu sau trên.
- Gót chân.
- Dái mông.

2.2 Trường hợp người bệnh nằm sấp

Nếu người bệnh nằm sấp mà không nằm ngửa để giảm mà phải nằm sấp dài ngày, ví dụ: người bệnh bị gãy xương vùng lưng, thì vùng dễ bị loét ép là:

Chăm sóc và dự phòng loét  p

Vi t b i Bi n t p vi n

Th  ba, 04 Th ng 11 2014 12:27 - L n c p nh t cuối Th  ba, 04 Th ng 11 2014 12:39

- Vùng x  ng  c, vùng x  ng s  n, đ u g  i, mu ch n.

2.3 Tr  ng h p người b nh n m nghiêng

N u người b nh n m nghiêng kéo dài thời c c v  tr  th  ng b  loét  p l  :

- M t c  ch n ngo i, vai, m t b n ngo i l ng ng c.
- Ph i ngo i đ u g  i b n n y v  m t trong đ u g  i b n ch n kia.
- Vùng m u chuy n l n x  ng đ i

2.4. Tr  ng h p b  suy h  h p phải người kéo dài

C c v  tr  d  b  loét  p l :

-   người c a x  ng ch u
- Vai
- X  ng c ng
- Vùng khoeo
- G t ch n

2.5   c c b nh nh n b o phải

- D  i ng c
- D  i m ng
- N p g p tr n da b ng

3. Đ u hi u c a loét  p:

- L c đ u người b nh c  th  đau hoặc không đau   v  tr  t  d ...
- Da vùng b  t  d  đ  l n do sung huyết, sau đ  c  n t ph ng.

Chăm sóc và dự phòng loét ép

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 04 Tháng 11 2014 12:27 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 04 Tháng 11 2014 12:39

- Nốt phồng vỡ thành vết trợt biểu bì, dần dần vết trợt có màu đỏ hoặc xanh rồi đen lồi.
- Cảm giác và nhiệt độ tại chỗ giảm.
- Vết loét tăng nhanh gây hoại tử, khó điều trị do có thể bị bội nhiễm.

II. Cách dự phòng loét ép

* Nguyên tắc:

Phải thực hiện ba nguyên tắc sau để giúp máu lưu thông:

- Giữ gìn da sạch và khô nhất là những vùng bị tỳ đè dễ có nguy cơ bị loét ép.
- Thường xuyên xoa bóp những vùng dễ bị loét ép.
- Thường xuyên thay đổi tư thế ngủ để tránh bị đè, tối đa 2 giờ một lần.

2.1 Giữ gìn da khô sạch, phát hiện vùng dễ bị loét ép:

- Hàng ngày quan sát vùng dễ bị loét ép.
- Lau rửa bằng nước ấm những vùng bị ẩm ướt, vùng mông của người nằm dài, tiểu tiện không kịp thời.
- Sau đó lau khô để những vùng đó.

2.2 Thay đổi tư thế:

- Thay đổi tư thế ngủ để tránh bị đè ít nhất là hai giờ một lần. Phải thay đổi càng nhiều vị trí càng tốt, tuy nhiên khó thực hiện. Nằm sấp là một phương pháp có hiệu quả để giảm sức ép lên khung xương của phần lưng, khi nằm sấp phải đảm bảo ống thông khí không bị cản trở và nằm ở vị trí thoải mái. Người cũng là phương pháp để áp dụng để thay đổi tư thế nằm ngửa và sức ép nằm ở lưng bị đè có thể giảm đi được.

- Cho người bị đè nằm trên đệm mềm là phương pháp tốt nhất hiện nay và đang áp dụng rộng

- Mút khay dùng cạo băng bó loét ép.
- Thuộc theo chỉ định điều trị.

3.2. Tiến hành

- Không để vùng loét bị đè ép thêm nữa bằng cách đặt gối ở bên hông trên đệm nệm và dùng gối chuyên dụng xuyên thay đổi vị trí nằm tránh nằm trên vùng đã bị loét ép.

- Vì sinh vật gây bệnh có thể lan truyền do tiếp xúc trực tiếp, nên phải rửa tay trước và sau khi chăm sóc loét ép. Vùng bị loét ép sẽ được rửa bằng oxy già, sau đó là nước muối sinh lý. Nếu vùng bị loét ép có thể chảy máu thì phải cầm máu.

- Có thể sử dụng đèn nóng, đèn tia hồng ngoại hoặc laser chiếu trực tiếp vào vết loét trong vòng 20 phút làm cho vết loét nhanh chóng lên tầng thượng mô và liền sẹo. (Khi sử dụng đèn tia hồng ngoại, tia

Chăm sóc và dự phòng loét  p

Vi t b i Bi n t p vi n

Th  ba, 04 Th ng 11 2014 12:27 - L n c p nh t cuối Th  ba, 04 Th ng 11 2014 12:39

lazer tr nh chi  u  n tr  c tiếp vào m t người b nh).

-   p thu c theo ch    nh   u tr .

- B ng l i hoặc    h  t y t nh tr ng loét.

- Xoa b p ph n xung quanh ch  b  loét    k ch thích tu n hoàn.

- Ng  i b nh ph i    c nuôi dưỡng hợp lý l  c n thiết cho qu  tr nh   u tr . M t ch       n gi u protein v    y    c c loại vitamin nh  : hoa qu  t  i, c ,   u, th t, s a... s  th c   y qu  tr nh l n t  ch c h t v  l nh s o v t loét  p.

* Nh ng   u c n lưu ý:

- N n d  ph ng ch ng loét  p h n l    u tr  loét  p.
- Nh ng người b nh d  b  loét  p n n cho n m tr n   m nước, thay đổi t  th , xoa b p th  ng xuyên, ...
- Theo dõi    ph t hiện sớm các d u hiệu kh i   u c a loét  p.
- Gi  cho da người b nh s ch s  v  kh  r o ngay m i khi b n,   m   t.
- Ch       n c n nhi u ch t   m v  vitamin, ...